The Oldest Slovene Daily in Ohio

Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskih delavcev v Ameriki

VOLUME XIX. — LETO XIX. CLEVELAND, OHIO, MONDAY, (PONDELJEK) FEBRUARY 10, 1936. ŠTEVILKA (NUMBER) 34

MUSSOLINI JE BIL PRIPRAVLJEN ZA MIR

Italija bi bila sprejela mirovno formulo, katero sta sestavila Laval in Hoare.

LONDON, 9. feb. — List "Observer" poroča, da je premijer Mussolini v razgovoru z angleškim poslancem Sir Arnoldom Wilsonom izjavil, da so Angleži krivi obstoječe evropske napetosti, češ, da so z nastopom proti Italiji radi kolonijalne vojne v Afriki ustvarili položaj, ki utegne prinesti svetovno katastrofo.

Z ozirom na sedaj mrtvo mirovno formulo, katero sta sestavila Laval in Hoare, je Mussolini izjavil:

"Sestavil sem že oprezno formulo, s katero bi bila Italija načrt sprejela kot podlago za pogajanja, ko je prišla vest, da ste vi gospodje v Londonu, ki ste Sir Samuela Hoare-a v septembru še tako visoko cenili, v decembru s sramoto pokritega odslovili. Direkten rezultat vaše akcije je, da se bo prelilo veliko abesinske in tudi nekaj italijanske krvi. Vi ste podaljšali vojno. Na vas leži velika odgovornost."

Sir Arnold pravi, da je Mussolini tekom razgovora izgledal "truden, toda čvrst". Govorice o bližajočem padcu ali smrti Mussolinija se lahko varno ignorira, pravi angleški poslanec, kajti ostal bo na krmilu, dokler ga smrt ne odstrani.

POSVETOVANJE GLEDE SOVJETSKEGA PAKTA

PARIZ, 9. feb. — Včeraj je francoski pakt razmotrival pakt za medsebojno pomoč z Rusijo, na katerem so ministri poročali o delu za konsolidacijo francoske pozicije v Evropi. Ta pakt vzbuja posebno sumnjo v Nemčiji. Razmotrivalo se je tudi rezultate razgovorov, ki jih je imela francoska vlada z diplomati 14 različnih držev, ko so se skozi Pariz vračali domov od pogreba angleškega kralja. Na dnevnem redu je bila med drugim trgovinska pogodba z Romunijo, predlagano posojilo za Francijo v Angliji ter dovolitev velikega kredita Rusiji.

Francosko-ruski vojaški pakt pride pred parlament za odobritev ta teden po debati, ki se morda začne v torek. Pakt je bil že zadnjega maja podpisan v Moskvi od strani tedanjega premijerja Lavala in sovjetskega zunanjega komisarja Litvinova.

Pijani vozniki

Policijski inšpektor Hughes, ki nadomestuje načelnika Matowitza, ki je bolan, je ukazal, da se vse pijane avtomobiliste pridrži za zagovor pred sodnijo. Doslej se je pijane voznike večinoma pridržalo toliko časa, da so se streznili, potem pa spustilo na prosto brez prosekucije.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri družini Mr. in Mrs. Alphonse Sajovec, Euclid, Ohio, in pustile zalo hčerko. Mati in dete se nahajata v Booth Memorial bolnišnici in se dobro počutita.

V bolnici

Rojak Frank Mlakar, 790 East 154 St., je bil odpeljan v St. Luke's bolnico. Želimo, da čimprej okreva.

Policija je z orožjem razgnala WPA delavce

Protestni shod relifnih delavcev radi odslovitve sodelavca, ker je agitiral za unijo, razbit.

Policija je včeraj v predmestni občini Dover s silo razgnala skupino WPA delavcev, ki so se zbrali na prostem, da protestirajo, ker je bil odslovljen delavec Jos. Horvath radi agitacije za unijo. Več kot 100 mož je bilo zbranih okrog supervizorja Coe-a na Bradley Rd. projektu, ko sta dospela policijski načelnik Geo. Jackson in saržant Clarence Grube, oborožena z "riot" puško. Možem se je ukazalo, da gredo na delo, toda trije trucki delavcev so se uprli ter odpeljali na glavni stan WPA administracije v Clevelandu, da vložijo protest.

Ben Gray, poslovni zastopnik Project Workers unije, je izjavil, da se bo poslalo protest v Washington, ker se relifnim delavcem zanikuje pravico do kolektivnega pogajanja.

Odslovljeni Horvath je 25 let star, oženjen ter stanuje na 2156 W. 41 St.

V soboto je mestna sodnica Mary Grossman obsodila relifnega delavca Jerome Pattersona na 30 dni zapora. Preddelavec na relifnem projektu na E. 26 St. je pred sodnijo izpričeval, da ga je Patterson pred dvema dnevoma med delom udaril.

HITLERJEVEC NA POLJSKEM OBSOJEN NA SMRT

KRAKOVO, Poljska, 9. feb. — Na smrt je bil tu obsojen vojak Stefan Grenda, ki je na vojašnico nabil napis: "Heil Hitler! Doli s Poljsko!" potem pa dezertiral ter na begu umoril nekega civilista, da je dobil civilno obleko. Aretiran je bil, ko je skušal prestopiti čehoslovaško mejo.

4,000 stoletnikov v Jugoslaviji

GEOGRAD, 9. feb. — Te dni je jugoslovanska vlada objavila številke, iz katerih je razvidno, da živi v Jugoslaviji 4000 oseb, ki so 100 let stare. Večina stoletnikov pripisuje svojo visoko starost uživanju kislega mleka. Mnogo teh kmetiških ljudi ki živijo primitivno preprosto, še vedno opravlja dnevno delo, in 62 med njimi jih je, ki so nad 120 let stari. Med stoletniki je 2,778 žensk.

Razočarana nevesta

Mrs. Anne Olinik, 4011 E. 141 St., je vložila tožbo za razveljavljenje poroke. Pravi, da je Steve Olinik pred poroko trdil, da ima dobro službo s $55 plače na teden in da ima $1,200 na banki, potem pa je odkrila, da je brzojavni sel s $5 do $6 tedenskega zaslužka in da je celo zaročni prstan kupil na kredit. Dvojica se je poročila lanskega junija, toda je že več mesecev ločena.

Anžlovarjeva razprodaja

Pri Anžlovarju, 6202 St. Clair Avenue se je danes pričela razprodaja na vsem blagu. Cene so tudi znižane na veliko najnovejših oblekah, ki se bodo nosile to spomlad. Razprodaja je na vsem blagu v trgovini, in kot pravi Mr. Anžlovar, še ni nikoli tako znižal cene kot za to razprodajo. Žene bodo naredile prav, ako se oglasijo pri Anžlovarju.

LAŠKI DETEKTIVI SE NE DAJO VARATI

RIM, 9. feb. — Ameriški potniki, ki govorijo o Mussoliniju v javnih prostorih ter ga radi varnosti nazivljajo "Al Smitha", niso sposobni varati številnih detektivov, ki posečajo kavarne in hotelske čakalnice.

Neki detektiv je danes izjavil, da naj tujci, kadar govorijo o Mussoliniju, rabijo njegovo ime, če hočejo odvrniti sumnjo, kajti policija je že davno dognala, da Amerikanci rabijo za Il Duceja imena kot "Al Smith", Mr. Jones" ali "Mr. White". Italijani sami nazivljajo Mussolinija "Il Capo" — glavarja, ali "on", kajti v Italiji je samo eden "on".

ŠTRAJK V AKRONU JE KONČAN

Takozvani "sedežni štrajk" več sto delavcev v tovarni Goodrich Co. v Akronu se je v soboto končal. Delavci, ki so več kot 24 ur "sedeli" na delu, ne dobijo za izgubo časa nobene plače, dočim bodo delavci v ostalih departmentnih, ki vsled štrajka niso mogli delati, dobili plačo za tri ure.

Odvetnik Žužek umrl

Sinoči okrog 6. ure je nanagloma umrl poznani rojak in odvetnik Alojz Žužek. Popoldne je bil na obisku neke družine na E. 53 St. in se je vrnil proti domu s poulično železnico. Ko je po izstopu iz voza ulične železnice korakal proti domu na 1148 E. 147 St., mu je postalo slabo. Zatekel se je k hiši sosedov na 1109 E. 147 St., da si oddahne, ampak prijemala se ga je čedalje večja omotica, tako da je moral stopiti v hišo. To je bilo okrog 3. ure popoldne. Sosedje so mu nudili vso pomoč, ki je bila mogoča, toda njegovo stanje se je hitro slabšalo in ob 6. uri je v omenjeni hiši umrl. Pokojni je bil star šele 44 let ter pravi orjak po postavi. Doma je bil iz Velikih Lašč na Dolenjskem. Študiral je v Ljubljani, kjer je dovršil gimnazijo, leta 1913 pa je prišel v Ameriko. Nekaj let je bil tajnik pri tedanjem Slovenskem posojilnem in stavbinskem društvu (sedaj International Savings and Loan Co.), leta 1921 pa je postal odvetnik. Urad je imel v Engineers poslopju. Bil je dvakrat oženjen. Njegova prva žena je bila iz znane Korčetove družine, ter je že pred leti umrla. Tukaj zapušča drugo ženo Ano, štiri sinove, Frank, Ivan, Thomas in Milan ter hčerko Karmel, dalje sestro Ano, poročeno Koželj, ter dva brata, Ivana, ki se nahaja v Kanadi, in Franka v Coloradi. V stari domovini pa zapušča še eno sestro in enega brata. Bil je član društva Sv. Jožefa, št. 169 KSKJ in društva "Kras", št. 8 SDZ. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 8:30 zjutraj iz hiše žalosti na 1148 E. 157 St. v cerkev Marije Vnebovzete in od tam na Calvary pokopališče pod vodstvom pogrebnega zavoda August F. Svetek. Naj v miru počiva, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Lewis je odklonil povišanje plače

Isto sta storila prvi podpredsednik in tajnik-blagajnik premogarske unije.

WASHINGTON, 8. feb. — Predsednik premogarske unije John L. Lewis je včeraj odklonil zvišanje svoje letne plače iz $12,000 na $25,000, katero mu je prejšnji dan priznala konvencija. Isto sta storila prvi podpredsednik Philip Murray in tajnik-blagajnik Thomas Kennedy, katerima je konvencija zvišala letno plačo iz $9,000 na $18,000. Lewis je pred delegati izjavil:

"Ako bi vaši uradniki mislili le na svoje žepe, bi lahko dobili druge pozicije z boljšimi plačami. Vaši uradniki cenijo priznanje, katero ste nam dali z glasovanjem za višje plače, toda raje kot pa da bi tak sklep povzročil najmanjše nezadovoljstvo, vam mi trije sporočamo, da ne moremo in da ne bomo sprejeli povišanje, temveč bomo še nadalje delali za stare plače."

Konvencija je v petek tudi odglasovala, da unijski premogovniki prihodnji dan, to je v soboto, lahko obratujejo, akoravno se po obstoječi pogodbi v rudnikih dela le po pet dni, oziroma 35 ur na teden, to pa vsled pomanjkanja kuriva, ki grozi vsled izredno ostre zime, ki je objela vso deželo.

Ko je konvencija v četrtek odglasovala za višje plače uradnikom, je precejšen del delegatov proti temu protestiral ter opozarjal na bedo, v kateri se nahajajo mnoge premogarske družine. Razen tega tudi William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, dobiva le $12,000 letne plače in kritje potnih stroškov.

WASHINGTON, 8. feb. — William Green, predsednik A. F. of L. poroča, da je bila bizniška aktivnost v preteklem decembru 21 odstotkov nad decembrom 1934, dočim se je zaposljenost zvišala le za 4 odstotke. Green priznava, da ni nobenega izgleda, da se bo položaj glede brezposelnosti izboljšal.

USTANOVITELJ GEN. MOTORS BANKROTEN

NEW YORK, 8. feb. — William C. Durant, ustanovitelj General Motors Co. in bivši milijonar, je včeraj vložil na sodniji prošnjo za prostovoljen bankrot. V prošnji navaja skoro milijon dolarjev dolgov ter samo $250 premoženja, sestoječega iz obleke. Durant je 74 let star. V preteklih depresijah je že ponovno prišel skoro ob vse, toda se je vselej zopet dvignil ter nakupičil nove milijone. Zadnja depresija pa ga je udarila najhuje, akoravno je bil leta 1928 direktor investicij, ki so znašale nad milijardo dolarjev.

Uspele prireditve

Izvrstno je uspela veseloigra "Cigani", katero je včeraj vprizarilo dramsko društvo "Anton Verovšek" v SDD na Waterloo Rd. Tudi koncert zbora "Sloga" v Knausovi dvorani, je bil lep uspeh; gostovala sta tudi zbora soc. "Zarja" in "Delavec". Obe prireditvi sta bili navzlic ostremu mrazu dobro obiskani.

Operirana

Mrs. Amelia Terbižan, 16601 Grovewood Ave., je bila v petek operirana. Nahaja se v St. Luke's bolnici, soba št. 282, West Wing. Prijateljice jo lahko obiščejo.

Svinčena atmosfera nacijskega terorja

Pred par dnevi je govoril v Clevelandu odlični new-yorški nesektarski pastor dr. John Haynes Holmes, ki je opisal vtise, ki jih je dobil lansko poletje na obisku v Nemčiji. Nad deželo leži tih teror, je dejal dr. Holmes, kakršnega nisem občutil še nikdar v življenju. Človeka obkroža grozavica kot vlaga v zraku. Zvečer se skoro nisem upal sleči, in ko sem bil v banji, me je stresal mraz. Govoriš s človekom v restavraciji, pa nenadoma obmolkne ter se s strahom ozre okrog, če ga morda kdo ne sliši. Vidiš ljudi, ki neprestano zmajujejo z glavo. Teror je zastrt, v ozadju, toda vedno pripravljen, da skoči na plan. Na ulicah ga ni. Pokoljev ni, niti organizirane nasilnosti, toda Židje so neizbežno obkoljeni s strupenim plinom javnega mnenja in v teku 25 let bo židovstvo v Nemčiji popolnoma izginilo. Hitlerja častijo mase skoro po božansko. V njem vidijo odrešenika, ki jih je potegni iz dna obupa. Ni dvoma, da ima za seboj pretežno večino ljudstva. Podpirajo ga tudi intelektualci. Opozicija proti njemu je brezpomembna in brezmočna. Sedanji rod ne bo dočakal Hitlerjevega padca. Nemčija se danes odprto oborožuje ter pripravlja na vojno za dosego svojih nacijonalističnih ciljev. Ljudstvo je psihologično pripravljeno. Na obletnico "krvavega čiščenja", ki se jo proslavlja kot narodni praznik, sem videl v Berlinu 26,000 ljudi, katere se je spravilo v pravo razpoloženje s paradami, petjem in mahanjem zastav, da so poslušali govor Goebbelsa, ki je bil vsebinsko nezaslišno podel, toda način njegovega govora je bil tako mojsterski, da se je igral s čustvi ljudstva kot Paderewski na klavirju. Ljudje so po njegovi volji eno minuto tulili od navdušenja, drugo pa jokali od ganutja. Ni se treba varati. Nemčija se v tem pogledu ne bo spremenila. Civilizacija je konfrontirana z najgrozovitejšo nevarnostjo, ki jo je videl svet izza dobe, ko so barbari razdejali Rim."

Kam z denarjem?

Vloga na devetih največjih clevelandskih bankah so ob zaključku 1935 znašale 424 milijonov dolarjev in pol, oziroma 57 milijonov več kot pa eno leto prej, navzlic temu pa so skupna posojila istih bank v lanskem letu narasla samo za 8 milijonov dolarjev. Banke imajo toliko denarja, da ne vedo, kam z njim, toda ker še vedno ni nobenega izgleda za povratek normalnih razmer, je posojila skoro nemogoče dobiti. Kapitalizem je sam v sebe izgubil zaupanje, z drugimi besedami: kapitalizem je moralno bankrotiral!

Zanimiva razprava

Razprava o vzgoji mladine, katero so priredile sinoči v mali dvorani SND na St. Clair Ave. "Progresivne Slovenke", krožek št. 2, je privabila mnogo poslušalcev ter je bila od obeh strani dobro in zanimivo podana. "Stari" način vzgoje je zagovarjala Mrs. Candon, "moderno" stališče pa je obdelala Miss Marn. Sledila so vprašanja od poslušalcev in splošna razprava, potem pa so "Progresivne Slovenke" posetnikom postregle z okusno večerjo. Želeti je, da "Progresivne Slovenke" priredijo še več sličnih poučnih večerov.

Pomanjkanje premoga in kuriva grozi

Resne posledice mraznega vala: ponekod na srednjem zapadu so pošle vse zaloge premoga in primanjkovati je začelo tudi živeža.

250 človeških žrtev mraza.

CHICAGO, 10. feb. — Številne kraje srednjega zapada, zajete v pasu snežnih viharjev, ogroža danes resno pomanjkanje kuriva in tudi živeža. Število človeških žrtev raste, šole se zapira in promet v številnih pokrajinah je popolnoma ohromljen.

V državah srednjega zapada je bil danes že sedemnajsti dan izmed dvajsetih mraz pod ničlo. Skoro 250 oseb je umrlo vsled mraza, v požarih ali prometnih nesrečah tekom enega najdaljših mraznih valov, kar se jih pomni.

Vlaki na skoro vseh stranskih progah v Wisconsinu, Minnesoti, Iowi in obeh Dakotah so ustavljeni vsled silnih snežnih zametov, medtem ko se na glavnih progah promet vrši z velikimi zamudami. Vsi vlaki med Des Moines in Minneapolisom so bili sinoči preklicani. Vihar je nagnetel silne zamete na cestah po deželi in na cestah v razdalji več sto milj širom srednjega zapada je vsak promet nemogoč.

V državi Iowi, ki trpi vsled resnega pomanjkanja premoga, grozi tudi pomanjkanje živeža. Vsled ohromljenega prometa je dovažanje mleka v številna mesta ustavljeno. V Des Moinesu dobijo mleko le družine z malimi otroci. V Sioux City je dovolj mleka za danes, toda ako se glavnih cest ne odpre, bo jutri mesto brez mleka. Sinoči so dospeli v Sioux City z velikimi zamudami trije vlaki, ki so prinesli v mesto prvo pošto od petka. Naselbine blizu Arnold Parka, Ia., nedaleč od minnesotske meje, so brez kruha. Farmerske družine, katere so snežni viharji izolirali od sveta, so segle po živilskih rezervah in mnogo jih najbrže trpi.

V Eagle Grove, Ia., je župan odredil, da se ne sme nikomur prodajati več kot pol tone premoga. Mesto Waterloo je izolirano in ne dobiva nobene pošte. V Des Moinesu je že 21. dan mraz pod ničlo. Danes je bilo 7 stopinj mraza pod ničlo.

V Minnesoti in obeh Dakotah je mraz včeraj malo odnehal, danes pa je zopet padel pod ničlo.

V Chicagu je dovoz mleka iz severnega Illinoisa in Wisconsina omejen. V trgovinah se dobi le omejeno količino mleka, dočim se je na domove mleka danes dostavilo kot navadno. Nastalo pa bo pomanjkanje mleka, če se promet kmalu ne vrne na normalno točko.

V državah srednjega zapada so šole na deželi skoro vsepovsod zaprte.

Bivši podpredsednik Curtis umrl

WASHINGTON, 8. jan. — Nenadoma je umrl danes tukaj v starosti 76 let bivši podpredsednik Zed. držav Charles Curtis. Zadela ga je srčna kap. Curtis je prišel v Washington prvič leta 1892 kot član kongresa, kjer je ostal do leta 1907, ko je bil imenovan v senat. V senatu je zastopal državo Kansas z izjemo dveh let, med 1912 in 1928, ko je bil izvoljen podpredsednikom Zed. držav. Po porazu s Hooverjem vred je odprl odvetniški urad v Washingtonu. Bil je mnogo let vdovec ter je živel pri svoji sestri Mrs. Gann. Curtis se je pred nekaj dnevi prehladil, toda v soboto se je počutil že tako dobro, da je vstal ter nameraval iti v svoj urad.

Kap ga je zadela, ko je bila sestra z doma. Služkinja je poklicala Mrs. Gann in zdravnika, toda predno je kateri dospel, je Curtis že umrl. Curtis je bil reakcijonaren političar stare šole. Bil je delno indijanske krvi, na kar je bil zelo ponosen.

Zadušnica

Jutri ob 8. se bo v cerkvi Sv. Pavla brala zadušnica za pokojno Thereso Kaušek, ki je umrla v soboto za nalezljivo boleznijo škrlatico in bila pokopana isti dan.

Za elektriko

Plačila za mestno elektriko se sprejemajo v našem uradu do 15. februarja.

Nov grob

V soboto večer je preminula Marija Skufca rojena Pejšak, stara 49 let, doma iz Gornje Lipnice, fare Kamna gora na Gorenjskem. Rajna je bila učena šivilja in je nad 25 let delala v oblačilni tovarni na Broadway. V Ameriko je dospela pred 30 leti in se kmalu poročila z Mr. John Skufcem, ki je doma iz Valične vasi, Zagradec - Fužine. Kakor ima vsaki zakonski par v življenju teškoče, sta tudi omenjena pri srečnemu življenju imela tudi nezgode; dočim je pred petimi leti avtomobil povozil Mr. Skufca in mu poškodoval nogo, je ob istemu času tudi ona padla na ledu in si poškodovala roko in od tedaj nista več mogla redno služiti vsakdanjega kruha. Poleg tega se je pa Mrs. Skufca še lotila ne ozdravljiva bolezen, rak ki ji je po daljšem času skopal prezgodnji grob. Vkljub temu je nastopila smrt popolnoma nepričakovano in naglo; malo poprej je bila še vesela in zgovorna z domačini v hiši. Družina je vsa l. stanovala v bližini E. 33 ceste sedaj pa na 3316 St. Clair Ave. Pokojna je bila članica "Carniola Hive, št. 493. Tukaj zapušča žalujočega soproga, v stari domovini pa sestro. Pogreb se vrši v sredo iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinove na E. 62 St. Čas pogreba bo naznanjen jutri.

Za želodec

Ako vaš želodec ne prebavlja pravilno, slovenski lekarnarji priporočajo, da rabite "Tum-Aid" zdravilo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"
Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—HEnderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto $5.50
za 6 mesecev .....$3.00; za 3 mesece $1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto $6.00
za 6 mesecev .....$3.25; za 3 mesece $2.00
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto $4.50
za 6 mesecev .....$2.50; za 3 mesece $1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev .....$4.00; za celo leto $8.00
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.
104

Tihotapstvo navzlic sankcijam

Na italijansko-francoski meji cvete že v normalnih okoliščinah tihotapstvo, pri čemer je imel glavno ulogo neki Nolier, na zunaj povsem spodoben trgovec z vinom v Brianconu. Njegova tolpa je carinskim uradnikom dobro znana. Dostikrat so imeli že opravka z njo, toda Noliera samega niso mogli nikoli zasačiti pri dejanju.

Povsem razumljivo je, da ima tihotapska obrt v dobi sankcij še višjo konjunkturo. O tem poroča sedaj neki pariški časnikar, ki je imel priliko, da si je stvar ogledal zelo od blizu. Pridružil se je namreč sam tihotapcem, da bi lahko podrobneje proučeval njih posel. Sam je prešel mejo v enem tistih tovornih voz, ki prevažajo prepovedano blago na drugo stran. Po njegovem poročilu, prihaja to blago v glavnem iz Briancona in Lyona v Italijo. Tovorni voz, v katerem je sam sedel, bi moral prepeljati čez mejo 1200 kg nikelnastih plošč, gumastih aparatov in volnenih odej za italijansko armadno vodstvo v Turinu. Plošče so bile namenjene na zunaj neki avstrijski tvrdki v Celoveu, skozi Italijo bi naj šle torej le kot tranzitno blago. Pot je šla preko prelaza Lautaret in je bila polna takšnih tovornih voz, ki so se pomikali proti italijanski meji. Petdeset največjih voz je cesto skoraj zaprlo.

Časnikar se je vso pot spraševal, kako se bodo vedle carinske oblasti, ko bodo zagledale tovor in predvsem nikel, ki je izrečno naveden na sankcijski listi. Blago bi morale pač zadržati in tovornike prijeti. Toda na meji je doživel veliko presenečenje. Vodja prvega voza je pred carinskimi uradniki izvlekel iz žepa enostavno neko uradno listino, ki je bila datirana z 19. nov., torej z datumom treh dni po objavi sankcijskih prepovedi v francoskem službenem listu. Francosko finančno ministrstvo je s to listino dajalo izvoznikom dovoljenje, da smejo izjemoma spraviti svoje blago v Italijo. Na priloženem seznamu so bile plošče iz niklja izrecno navedene. Carinski uradnik ni hotel verjeti svojim očem. "Nezaslišano!" je vzkliknil. "Potem smete uvoziti v Italijo nikel, čeprav ne more niti ministrska odredba spreminjati določb uradnega lista!" A kaj bi navaden carinski uradnik zoper odredbo na uradnem papirju in z vsemi potrebnimi žigi ter podpisi? Vozovi so šli čez mejo.

So pa še druge možnosti, da se odbijejo sankcijske odredbe. V Ženevi so sklenili, da sme vse blago, ki ga italijanski prejemniki plačajo pred 18. nov. 1935 v celoti, brez nadaljnjega v Italijo. Posledica tega je bila, da je blago, ki je odhajalo preko Alp v Italijo, za dve sto krat povečalo svojo težo v primeri s težo prejšnjega izvoza. Vse to blago je bilo baje v redu plačano pred 18. nov. V ostalem tu ni šlo samo za francosko blago, temveč tudi za špansko in celo ameriško.

Nikel in ostalo, kar je srečno dospelo v Turin, ni bilo iztovorjeno v skladišča ob postaji, temveč na bolj skritem kraju, na dvorišču velikega poslovnega poslopja. Med tem ko so zunaj na cesti plakati naznanjali da Italija ne bo sprejemala nobenega blaga več iz sankcijskih držav, se je takšno blago izkladalo s pomočjo italijanskih uradnikov. Francoski tovorni vozovi so se vračali potem večinoma prazni domov. Vzrok ni samo v tem, da je Italija prepovedala izvoz svojega blaga v Francijo, temveč pred vsem v tem, da ga pošilja po možnosti samo z italijanskimi vozovi. Blago, ki se na ta način tihotapi v Italijo, postaja seveda dražje, ker odhajajo vozovi brez haska nazaj. Med drugim pribaja v Italijo iz Francije, kakor vse kaže, tudi prav tako prepovedani baker. Časnikar, ki o teh stvareh poroča, pravi, da je govoril z že omenjenim Nolierom, ki mu je priznal, da se tihotapstvo bakra zelo izplača. Težko je spraviti le več nego eno tono tega blaga čez mejo. Nolierova tolpa šteje 25 mož.

St. Clair Grove, št. 98 WC

Nocoj ob pol osmih bo društvo St. Clair Grove, št. 98 imelo sprejem novih članic in obenem bo graduirala Vera Bizjak iz mladinskega oddelka v odrasli oddelek. To bo nekaj jako zanimivega. Wm. Bodekar Degree team bo izkazal svoje vaje. Posetili nas bodo tudi Mrs. Mamie Hippler, državna vodkinja in narodna načelnica Marie Heeker. Naša dekleta, Novak Guards, pod vodstvom Sophie Posch bodo pa gostiteljice. Vabi se vse članice in prijateljice da se v polnem številu odzovejo.

Jos. Zakrajšek. tajnica.

"Slavčki"

Mladinski Pevski Zbor "Slavčki" vljudno vabi cenjeno občinstvo, da se v velikem številu vdeleži njihove prireditve, ki jo priredijo Slavčki dne 16. februarja. Priredijo krasno spevo-igro v štirih dejanjih "Sirota Jerica". Nastopi celi zbor v krasnih kostumih; vile, angeljni, palčki, i. t. d., bodo igrali na odru. To bo res nekaj nosebnega. Gotovo ne bo nikomur žal, da pride v nedeljo, 16. februarja ob 3 uri popoldne v Slovenski Narodni Dom na St. Clair Ave. Po končani igri se bo vršila prosta zabava in ples. Godba za ples bo tudi izvrstna. Vstopnina za celi večer je zelo nizka, samo 35 centov, otroci v spremstvu staršev so prosti. Vstopnice se dobijo pri vseh članih in pri tajnici, Mrs. Julia Peternel. Torej na svidenje v nedeljo 16. februarja, 1936.

Emma M. Drobnič.

Junaška mati

Rešila je dete iz morja plamenov

Vmajhnem danskem kraju Rabjoergu je živel mlad zakonski par z dojenčkom v lastni hišici. Te dni, ko je bil oče odšel na delo, se je mati napotila na trg kupovat in je pustila otroka v zibelki. Ko se je vračala, je že od daleč opazila, da švigajo iz strehe njenega doma plameni. Velika množica se je bila nabrala in skušala požar pogasiti, trud pa je bil videti zaman. Ko je mati pritekla in povedala, da je otrok v hiši, se je ljudi polastila groza. Vse je menilo, da je že izgubljen.

Žena pa je, ne da bi tratila čas z nadaljnimi besedami, planila v hišo. Plameni so ji udarili v obraz, lasje in obleka so ji začeli hipoma goreti. V gostem dimu je zaprla oči in hitela pa žarečih stopnicah v prvo nadstropje kjer je bila spalnica. Ljudje so zunaj z grozo gledali, kako se je v nekem trenotku zgrudila, toda potem je spet vstala in se opotekala dalje.

Otrokove sobice k sreči še niso objeli plameni. Dete je bilo le omamljeno od dima, a je še živelo. Mati ga je pograbila, stopila z njim k oknu in tam počakala, da so spodaj razprostrli rešilno ponjavo. Skočila je potem skozi okno in obležala na ponjavi nezavestna. Bilo je to strašno gledati. Roke je imela skoraj izoglenele, lasje so ji bili do kože osmojeni, namesto obleke je imela na sebi še nekoliko ožganih krp. Spravili so jo takoj v bolnišnico in zdravniki upajo, da ji bodo navzlic strašnim ranam rešili življenje. Njeno dete pa je že skoraj zdravo.

Gustav Strniša:

PLOHA

Slikar Jože leži v postelji in sanja o svoji novi sliki: sredi poljane vstaja prozorna vila, siplje cvetje pritlikavcem, ki plešejo po travi in se smeje sončnim žarkom.

Poleg slikarja na sosednji postelji počiva njegova žena Klara. K nji se stiska dojenček. Zbujena sta in mati otroka ljubeče stiska k sebi. Mahoma se obrne k možu:

— Očka, dobro jutro! Ali si dobro spal?

Jože ne odgovori, njegove sanje se živo nadaljujejo. Vila se sklanja, sončni žarki vztrepečejo, že se bajno, skoraj prosojno bitje nagne k njemu in mu nekaj zašepeta.

Slikar sam ne ve, kdaj je splaval v ozračje. Že je tik vile in se ji ljubeče laska.

— Vidiš ga! Namestu, da bi mi bil odgovoril kakor je spodobno in prav, se mi pa še smeje! Vsi dedci ste enaki! se repenči užaljena žena.

Slikar pa sanja, da vila zginja, pritlikavci se pogrezajo v tla, nebo počrni in že jame pritajeno grmeti.

Žena ga opazuje in postaja vedno bolj nataknjena:

— Le hahlaj se ti, ne pridiprav! ali meniš, da ne vem, kakšen si? Za mene nimaš prijaznega pogleda, ne dobre besede! A v gostilni? Ko sem te opazovala, sem se kar čudila tvoji zgovornosti in duhovitosti. Pa napram tisti natakarici Fani? Hm, navadna točajka je, a ti si bil z njo pretirano prijazen kakor kak zaljubljenec. Sram te bodi!

Jožetu je v sanjah nekam tesno pri srcu. Padati prične. Vedno globlje se pogreza in mahoma se zdrami v postelji. Toda on ni samo slikar, v zakonu moraš biti tudi teatrski človek da znaš nastopati kakor je treba! Zato ne odpre takoj oči, kajti podzavestno sluti nevarnost in le napol dvigne veke, kakor bi še vedno spal in sanjal sanje pravičnega. Takoj opazi kakor skozi lahno tenčico svojo ženo, ki ga jezna gleda pripravljena na napad. Slikar spozna koliko bije ura, potuhne se, spet sklopi oči, globoko zahrope in se obrne na hrbet.

— Dedec ti! Človek se muči že na vse jutro. Otroka moram dojiti, premišljevati in preudarjati moram, kako bom shajala z gospodinjstvom ker je vedno manjši zaslužek, a ti ležiš tu kot klada in se ne brigaš za ves svet! Moj Bog, kako sem nesrečna!

Umetnik poškilji z desnim očesom proti ženi, pa spet urno zapre ter dvigne kakor v sanjah počasi rjuho pred oči, da laže opazuje nemoteno svojo boljšo polovico iz belih gub in gubic, kakor bi bil zavarovan s platnenim šatorom proti nevihti, ki se bliža.

Žena se vedno bolj razburja. Oči ji zasijejo, obraz zaripne, vrat se ji napne, vsa njena mladostna lepota se spremeni v nekaj napetega, grdega.

Jože ve, kaj to pomeni, saj pozna vse predznake viharja, ki ga zna spretno premagati. Komaj zaznavno dvigne obe roki pod rjuho in že mu tičita kazalca v ušesih, ki ju krepko stiska.

Klara prične rentačiti.

Mož sliši samo posamezne pretrgane besede, slične kriku potapljajočega se človeka. Že se vsuje ploha besed o ženski, ki nima moža, ki je zapuščena in bedna, da bi se je kamen usmilil, saj živi le navidezno z dedcem, ki lazi za drugimi in ki ljubi svojo beraško umetnost bolj kot svojo družino. Klara tarna in stiska k sebi otroka, ga miluje, da je siromaček brez očeta in se še ne zaveda svoje revščine in jedinščine. Naposled ji priteklo debele solze.

Slikar se samo smehlja. Glasovi so vedno bolj nerazumljivi. Ker drži prste v ušesih, mu je, da leži pred odprtim oknom, kjer prši lahen dež, ki uspavajoče pošumeva, da mu je ugodno v toplem zatišju.

Žena se je razgovorila. Jezna skoči z ležišča, se ogrne, pograbi otroka in odhiti v kuhinjo.

Nevihta je končana.

Umetnik se hoče dvigniti, a že ga vrže nazaj, kajti vrata se odpro in na pragu stoji gospa Klara:

— Ne domišljal si, da si res kak duševni velikan! Pravil si mi o tistem slikarju . . . no, kako se že piše? . . E, naj se piše kakor že hoče! Rekel si, da njegove slike niso bile sprejete na razstavo, toda, da vse pokupijo ljudje in jih dobiš še v vaških znamenjih. On je večji kakor ti, da veš! Popularen je! A ti si samo domišljavo budalo in nič drugega in amen!

Vrata se spet zapro.

Jože tiho zleze s postelje se naglo obleče in odhiti v atelje, ki leži poleg spalnice. Ko mu prinese žena zajutrek, že pridno dela na svoji novi sliki.

— Kaj pa danes snuješ? ga vpraša Klara prav nedolžno, kakor bi se ne bilo nič zgodilo.

Mož se ji nasmehne. Jame ji pripovedovati o vili in pritlikavcih, a zamolči ji, da se mu je vse to sanjalo.

Žena se ga nalahno oklene:

— Ta motiv se ti je pač pojavil danes! Jaz sem ga zarodila, kajne? Da, da, umetnika je treba razgibati! Me ženske pač znamo v možeh kovati različne podvige!

Podedoval je 1200 dolarjev – dolga!

Varšavljan in "zlati stric" iz Amerike.

Varšavska javnost se bavi s tragikomedijo someščana, ki je prejel sporočilo, da je njegov stric v ameriškem mestu Cincinnatiju umrl. Vsak dan je pričakoval potem z nestrpnostjo novega obvestila, iz katerega bi bilo razvidno, da bo deležen velike dediščine. V tem pričakovanju je že v naprej prirejal slavnosti in si je izposojal na levi in desni denar. Našel je mnogo ljudi, ki so mu radi posojali v upanju, da jim bo v kratkem vrnil z obilnimi obrestmi.

Toda te dni je prejel Varšavljan po ameriškem konzulatu sporočilo, da je ostavil stric le 1,200 dolarjev — dolga, katerega naj bi nečak plačal, vrhu tega pa je izrazil v svoji oporoki željo, da bi njegovi dediči povrnili mestu Cincinnatiju stroške za pogreb. To je bil hud udarec, ki ni z njim računal. Ni čudno, vsakdo bi krivo gledal, če bi zvedel da je podedoval dolgove. Toda Varšavljan se je poskusil izmazati na ta način, da je začel nenadoma trditi, da ni imel v Ameriki nikoli nobenega sorodnika. To bo moral dokazati sedaj sodnikom, pred katere so ga spravili njegovi upniki. In tudi če mu dokaz uspe, se bo moral pokoriti za denar, ki si ga je tako lahkomiselno izposojal.

ŠKRAT

Žena se je pritoževala, da je mož ponoči tako strašno smrčal, da ji ni bilo mogoče spati.

"Tega pa že ne verjamem," se je branil mož. "Sanjalo pa se mi je o velikem psu, in če si kaj slišala, je moralo biti njegovo renčanje..."

* * *

Zdravnik se je jezil: "Polne tri mesece sem se trudil, da bi nekega pacijenta ozdravil zlatenice, danes pa mi je lopov povedal, da je—Kitajec!"

* * *

"Hej vi tam!" zakriči boss v tovarni nad delavcem, ki sedi. "Kaj pa to pomeni? Pa ste mi rekli, da se nikoli ne utrudite!"

"Saj se tudi ne," odvrne delavec. "Raje prej sedem."

Iz stare domovine

Čigavo je pismo?

V jeseniški tovarni je zaposlenih 14 Janezov, ki se vsi pišejo Smolej. Ako pride na naslov Ivan Smolej kaka pošiljka, nastane veliko vprašanje, čigava je stvar. Lahko je za račune — te pač vsi odklanjajo, češ, da je račun gotovo za katerega izmed ostalih 13 soimenjakov. Drugače pa je z zadevo, ako je pismo obetajoče. Da bi bilo v enem kraju kar 14 ljudi z enakimi imeni, ki so zaposleni v isti tovarni, se redko zgodi, zato priobčujemo ta rekord 14 jeseniških Ivanov Smolejev. Vseh Smolejev je v tovarni okrog 40.

Smrtna kosa

V Grajeni pri Ptuju je umrla Marija Zorec, rojena Preložnik, posestnica, stara 65 let. Pokojnica je bila sestra dolgoletnega župana Preložnika v Vurbergu. — V hiralnici pa sta umrla Jakob Črešner, doma iz Ruš, star 76 let in Jakob Cafuta iz Sv. Trojice v Halozah star 66 let.

Poroka

V Ptuju sta se poročila Martin Meglič, trgovec in Marija Topolovec-Sinček, zasebnica.

Prepovedan tisk

Z odlokom ministrstva za notranje posle je prepovedamo prodajati in razširiti koledar "Hrvatski list i Danica hrvatska" za 1936. leto. Nadalje je prepovedalo državno pravdništvo na Sušaku, prodajanje štev. 2 lista "Istina," ki izhaja na Sušaku, in državno pravdništvo v Zagrebu razširjanje knjige "Drhtaji duše, ki je izšla v Zagrebu.

Naplavljeno žensko truplo

Dne 14. jan. je Sava v Zagorju naplavila žensko truplo. Ženska je stara okoli 30 let, visoka 170 cm ter ima pristrižene, ondulirane lase, okrogel obraz, oblečena pa je v temno-modro svileno obleko spodnje perilo je imela tudi svileno, obuta pa je bila v nogavice brez čevljev. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico pri Sv. Lambertu. Orožniki skušajo dognati identiteto pokojnice. Možno je, da gre za pogrešano ženo zobotehnika Stuzzija iz Kamnika.

Mila zima

Na Savi pri Litiji zaradi mile zime cveto že zvončki, trobentice in teloh, pa tudi ptički že žvrgolijo kakor meseca marca. Pač malo prezgodaj!

Nov japonski vazal

Po dobro premišljenem načrtu modrega starca Tanake, ki je Japoncem za bližnjo bodočnost začrtal za visoki smoter zasedbo vse Azije, za daljna stoletja pa nadvlado nad vsem svetom, nadaljuje mikadovo carstvo svoj zmagoviti pohod na azijsko celino. V zadnjih štiridesetih letih so Japonci dvakrat z oboroženo silo vdrli na azijsko celino, toda kitajsko-japonska vojna jim ni prinesla kljub zmagi ničesar, rusko-japonska pa je bila tako nevarno in tvegano podjetje, da Japonci menda ne bodo zlepa zopet poskusili staviti svojega obstoja na kocko. Res so tudi to pot porazili svojega nasprotnika, toda plen ni bil tako velik, da bi odtehtal ogromne človeške in materialne žrtve. Pač pa so se Japonci v rusko-japonski vojni obogateli za dragoceno izkustvo, da z evropskimi velesilami le ni tako enostavna igra, kakor bi se zdelo na prvi pogled. Japonci tudi dobro vedo, da se imajo za svoj uspeh proti Rusom zahvaliti velikanski razdalji med središčem ruske moči in med mandžurskim bojiščem ter v veliki meri tudi notranjim krčem, ki so tedaj začeli pretresati veliko rusko carstvo.

Odslej so se vrgli na diplomatski način pridobivanja dežel, ki je v tem, da se trošijo znatna sredstva za podkupovanje odločilnih oseb in na čakanje pripravnih političnih konstelacij, ko se da brez večjih neprilik napraviti velik korak naprej. Videli smo, da se čutijo Japonci že toliko jake, da zasledujejo z redko brezobzirnostjo svoj načrt, naj je njihova država član Društva narodov ali ne. Oni že toliko poznajo svetovno politiko, da vedo, da se močnemu, odločnemu in v vseh pogledih neodvisnemu ni treba bati nikakršnih sankcij, ki jih predvideva ženevska institucija.

Ko so si osvajali Mandžurijo, so čisto brez vsakih pomislekov vdrli na kitajska tla pri Vuzungu, da so Nanking prisilili k bolj prijenljivemu stališču. Vedeli so, da za Kitajsko ne bo nihče mignil niti z mezincem, dasi je član ženevskega društva. Pri tej priliki so mandžursko ozemlje zaokrožili s pokrajino Dželholom, poudarjajoč, da vse to ni prava Kitajska, marveč davna očetnjava prednikov cesarja Jujija, torej zasebni fevd njegove dinastije. Naglašali so, da je prava meja Kitajske znani Veliki zid ter za trdno obljubili, da preko te meje nikoli ne bodo šli, — ako ne bo to potrebno, da se zaščitijo japonski življenjski interesi. Ta fraza je čisto evropska in Evropa jo je vzela na znanje, vesela, da je mandžursko vprašanje prišlo z dnevnega reda.

Komaj je bila nova tvorba mandžurskega cesarstva nekoliko urejena, se je takoj pokazalo, da življenjski interesi Japonske zahtevajo nadaljnje osvojitve kitajskega ozemlja. General Doihara je dobil nalog, da stvori novo "samostojno" državo iz petih severnih pokrajin, ki so se naveličale prenašati vlado juga in streme iz vse duše po samostojnosti v senci japonskih bajonetov. Sveti Veliki zid zdaj ni bil več nikaka ovira: dve pokrajini Čahar in Sujuan, ležita onstran zidu, drugi dve med Velikim zidom in Rumeno reko (Šansi in Hopej), peti del nove države, Šantung, pa se razprostira celo globoko na desni breg doljnega teka omenjene reke. Japonci so učinkovito podprli avtonomistično akcijo z dvema kovinama: z zlatom in z železom. Njihova industrija namreč silno rabi premoga, železa in drugih kovin, ki jih ima ta predel Kitajske v velikanskih, skoro neizčrpnih ležiščih. Japonci upravičeno govore o življenjskih interesih.

Ostale velesile so malce razburjene, kajti predstavljale so si delitev Kitajske nekoliko drugače. Pogodba devetih sil in pogodba "open door" (odprta vrata) je odmerjala vsem enake pravice. Tokio trdi, da pogodbe niso prekršene, ker te ne predvidevajo in ne prepovedujejo osamosvojitve kitajskega severa izpod nankinške južne vlade. Položaj je zopet spretno izbran: niti Evropa niti Amerika sedaj ne moreta poseči vmes, obe imata svojih skrbi čez glavo. Moskva pa z veliko skrbjo gleda na to japonsko početje. Zapadna meja države petih pokrajin leži namreč ob istem poldnevniku, kakor Bajkalsko jezero. Notranja Mongolija nudi dovolj možnosti za letalska oporišča in za operacije v smeri ruske Mongolije. Ruska fronta od Vladivostoka do Čite se je podaljšala skoro za istotoliko dolžino in Sovjeti spoznavajo, da gre japonski klin na zapad, in ne na sever proti Čiti in Habarovsku. Daleč je sicer še Altaj in Turkestan, toda Japonci so dokazali, da znajo delati skoke po tisoč kilometrov.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mausar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičoče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede poslovanja upravnega odseka se naj naslavlja na predsednika nadzornega odseka, pritožbe sporne vsebine pa na predsednika porotnega odseka. Stvari tičoče se uredništva in upravništva uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOSTI", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

ADAM D. LOG:

Termiti

Tu sedim v osrčju Azije in že dva meseca pričakujem pošte iz Evrope. Ali so me vsi moji prijatelji pozabili? Zunaj stopajo karavane s čajem in bombažem mimo mojega bungalova. Zvonci na kamelah turobno pozvanjajo. Osel riga in poganjač ga suva s špičasto sulico v rebra. S snegom pokriti vrhovi gora so obdani z gostimi oblaki. Lilo je ko iz škafa, zdaj padajo kaplje z dreves. Nad vrtom letajo krokarji in krakajo. Njih perutnice svrščijo. S seboj vlačijo kosti s smetišča. Kadar v Perziji dežuje, tedaj se ilovnata tla spremenijo v močvaro, da se globoko pogrezaš vanjo.

Pričakoval sem goste na večerjo. Še nekaj ur je časa in zleknem se po divanu in kadim cigareto za cigareto. Dim se dviga skoraj do polovico sobe in obvisi ondi ko dišeča koprena. Če nima človek nobenega dela, se domisli najčudovitejših stvari. Srebam čaj iz skodelice in se nehote zazrem v črno, železno pečico. Ogenj plapola. Prijetna toplota je v sobi. Ne vem zakaj, a spet in spet si mislim, kako bi bilo, če bi pečico pomeknil malo bolj naprej. Saj je slabo zadelana z mavcem in dovolj bi bilo, če bi cev globlje potisnil v dimnik. Saj ne vem, ali bi mi to kako koristilo. Vendar, ker se te misli ne morem znebiti, pozvonim. Pride Sulejman in me začudeno gleda. Saj je bil ta dan vse do pičice osnažil in pospravil in ne razume, čemu bi še kaj...prav zdaj, ko pride obisk...

"Le potisni cev malo bolj notri," sem dejal.

Toda, komaj se je doteknil goreče pečice, je padla cev na tla, saje so se usule na preprogo in kot bi trenil, je bila vsa soba v dimu. Sulejman je nejevoljen odnesel pečico pred vrata. In ni kazalo drugega, ko da vzame tudi preprogo, kjer je stala pečica in ki je bila na debelo pokrita s sajami, jo pobere s tal in jo iztepe. Tedaj pa je prišlo iznenadenje!

Sulejman je dvignil preprogo...Oba sva ko brez uma bolščala na tla: rumena rogoznica ni bila nič več rogoznica, marveč popolnoma razjedena kaša. Spočetka sva mislila, da se nama le tako dozdeva, da prav ne vidiva. Šele ko je Sulejman z lopatico za premog dregnil v močnato snov in je zajel kupček kaše, sem zagledal brez števila debelih, rumenih črvov, ki so pa imeli — noge in so bliskovito gomazili sem in tja. Še zmeraj se nisem zavedel, tedaj je Sulejman zakričal: "Termiti, termiti!"

Tla so kar mrgolela lisočev in tisočev belih mravelj. Šele zdaj sva zapazila, da so visele tudi na spodnji strani preproge, da so že popolnoma prežrle spodnje tkivo. Spričo njih čeljusti je kar vidoma razpadalo tkivo in ko sem poslednjo krpo iztrgal kvišku, sem zapazil luknjo, zapazil sem mnogo lukenj v ilovnatih tleh, ki so iz njih vedno iznova vrele nove armade in se ko huda vojska zaganjale kvišku za napad. Strahovito razdejanje! Sulejman in sluge so skupno planili na preproge, da bi otresli z njih strahovite sovražnike. Pometati so začeli tla z metlo in jih strgati s strguljo. Vse blazine, pohištvo so pometali skozi okno na mokri vrt.

Najprej smo skušali rešiti pohištvo. A ko smo delali in hiteli, da bi rešili vsaj del preprog in pohištva z blazinami, smo z grozo zapazili, da so naši sovražniki planili v stranske prostore. Z blazno naglico so drevili čez prag, vrsta za vrsto in so v hipu izginjali pod preprogami in rogoznicami, tako da čez nekaj trenutkov ni bilo videti nobene živalce več.

Onemoglo smo obstali. Če ne bomo našli sredstev, da jih čim prej pobijemo, tedaj bodo v nekaj urah uničile vse: preproge, pohištvo, perilo, obleke, čevlje. Poznam družino, ki so jo termiti v eni noči popolnoma uničili. Ničesar ni bilo zjutraj več, celo kovčegi so bili prazni in požrešne mravlje so visele že na rjuhah.

"Petrolej!" sem zaklical. "Petrolej! Veliko posodo, dve posodi, — deset!"

In Sulejman je planil ven. Ostali smo delali dalje, preproge in obleke, vse je kar frčalo skozi okna na drevesa, ven v dež, ki je lil v potokih. Sluga se je vrnil s postrežčkom, ki sta privlekla posode za posode petroleja. Izpraznili smo prvo posodo in izlili petrolej na tla; nato drugo, še tretjo. In glej: bele mravlje so se zdrznile. Nekaj jih je skušalo pobegniti, druge so se umeknile v stran in so o — čudež! — poginjale! Kar divjal sem od veselja, od zmagoslavja. Polival sem tla in praznil posodo za posodo. Resnično, napad od spodaj navzgor je pojenjal. Mravlje, ki so navzlic temu, da so tiste, ki so bile v sobi, silile nazaj v luknje, še zmeraj prodirale navzgor, so se zdaj ustavile in se z drugimi vred razkropile po podzemskih rovih.

Zmeda je bila velika. Luknje so se radi prodirajočih in umikajočih se čet tako zamašile, da je petrolej le počasi pronical skozi. Le tiste mravlje, ki so bile tik lukenj, so one, ki so drevile navzgor, potiskale kvišku, jih dvigale in iztiskale iz lukenj. S šibami smo bežali v luknje, da bi zmečkali sovražnike in bi mogel petrolej uhajati noter. Vsi rovi so vodili ko žarki pod kamin, odkoder so se raztezali v globino. Ni bilo težko razvozlati uganke, da so nas tako iznenada napadle. Pred leti sem bil stopil nekoč v kanal za vodo in sem tedaj dobil stavbe termitov, ki so segale več sto metrov daleč pod zemljo. In tudi so bili kanali za vodo, ki niso bili ne sezidani ne iz cementa, in so bili napeljani po vsem mestu tik pod hišami. Ker je tako hudo deževalo, je voda v kanalih hipno narasla in termiti so morali pobegniti iz svojih bivališč in v naglici odhiteti navzgor. Seveda niso poznali petroleja. — Zmagal sem; otel sem obleko in pohištvo. Le tista razjedena rogoznica, kup kaše pred vrati je še dandanes za pričo strahovitega boja. Preproga pa je tako preluknjana, da je nobene šivanke sveta ne bi mogle več popraviti.

246,000 zdravih odšlo — 35,000 bolnih se vrnilo

Italijanski listi močno napadajo Anglijo, češ, da z orožjem podpira Abesinijo ter Italijanom s tem onemogoča, da bi Abesince primerno civilizirali. Po podatkih italijanskih listov se orožje za Abesinijo izkrcava v angleški somalski luki Zeila. V teku meseca decembra so 3 angleški, 2 janponska in 1 danski tovorni parnik ter 15 arabskih trgovskih ladij pripeljali v Zeilo silno veliko vojnega materiala za Abesinijo. Med drugimi je bilo 600 zabojev streliva, 6 oklopnih avtomobilov, 4 tovorni avtomobili, 8 možnarjev in 1 letalo. Vse to je šlo v Abesinijo in je namenjeno proti Italijanom.

Toda tožbe italijanskih listov so res neupravičene, če pomislimo, da so te številke silno majhne v primeri s številkami, katere je izdala družba Sueškega kanala, kjer je natančno povedano, koliko so od 25. junija do 25. decembra l. 1935 Italijani spravili skozi Sueški prekop svojega materiala proti Abesiniji. Na podlagi teh številk so sestavljene te-le ugotovitve:

V zgoraj navedenem času je 445 transportnih parnikov pripeljalo iz Sredozemskega morja skozi Sueški prekop v Rdeče morje 246,361 vojakov in delavcev, 24,287 mul, 770 velblodov, 1481 tovornih avtomobilov, 268 letal, 40,343 ton streliva, 39,655 ton premoga, 33,490 ton lesa, 44,496 ton slame, 11,775 ton cementa, 4,491 ton žvepla, 19,000 lesa, 13309 ton alkoholnih pijač, 1660 ton vžigalic, 29,009 ton razstreliv, 7483 ton vžigalnih bomb, 250,757 ton orožja, 29,573 ton bencina, 9654 ton petroleja, 27,820 ton strojnega olja za pogon, 8298 ton olja za mazanje, 9000 ton pitne vode.

Iz Rdečega morja v Sredozemsko morje proti Italiji pa je v tem času plulo 338 parnikov, ki so imeli na krovu 35,697 bolnikov in ranjencev. Kanalskih pristojbin so ti transporti plačali 1,423,508 funtov sterlingov — samo za prevozno pristojbino skozi Sueški kanal.

To so številke, ki dajo misliti. Če so Italijani odpeljali v Eritrejo in Somalijo 246,000 mož in so od teh istočasno bolnih in ranjenih vrnili v domovino 35,000, moramo k temu velikemu številu prišteti še neznano število tistih, ki so ostali v Abesiniji in se nikdar več ne vrnejo.

Pri vsem tem pa se pravi boji, kakor pravijo Abesinci, niti začeli niso. Kakor poroča zastopnik dopisnega urada "United Press," je v Addis Ababi zvedel, da se Abesinci vojskujejo po točno določenem vojnem načrtu. Njegova informacija se pa glasi tako-le: Uradni krogi so mi izjavili, da se morejo Abesinci zoper tehnično močnega sovražnika bojevati le z majhnimi in naglimi oddelki, katere letala težko opazijo. Ti urni oddelki sovražnika lahko naglo napadejo in ga večkrat tudi zdrobe. Sedaj se je skoraj na vsej severni fronti razvnela taka majhna vojska, ki nam pojasnjuje, kaj Abesinci razumejo pod besedo "splošna ofenziva." Splošne ofenzive v evropskem smislu Abesinci nikdar niso nameravali, ker bi bil vsak napad na utrjene italijanske postojanke goli samoumor. Pač pa je resnica, da so Abesinci ves ta čas napovedovali začetek "splošne ofenzive," na katero so se Italijani seveda tudi pripravili, da pa je vse to bil le manever abesinskega armadnega vodstva, ki je s temi poročili Italijane docela zmedlo.

Društveni KOLEDAR

1936

FEBRUAR

13. februarja, četrtek — Šivalni razred v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave., priredi Card Party popoldne v starem poslopju Doma.
14. februarja, petek — MESA, št. 19. ples v SDD, Waterloo Road.
15. februarja, sobota — ples 32 Ward Young Men's Democratic Club, ples v SDD Waterloo Road.
15. februarja, sobota — Slovenska Narodna Čitalnica, Slov. Doma na Holmes Ave. priredi zabavni večer v Domu.
15. februarja sobota — Valentine Dance, Slovenske Ženske Zveze št. 50 v Knausovi dvorani.
16. februarja nedelja —Koncert mlad. pev. zbora "Slavčki" v avditoriju SND St. Clair Ave.
16. februarja, — Cerkniško Jezero SDZ ples v SDD, Waterloo Rd.
20. februarja, četrtek — Strivers CFU ples v SDD, Waterloo Rd
22. februarja, sobota — Plesna veselica društva "Spartans" št. 198 SSPZ v avditoriju S. N. D. St. Clair Ave.
22. februarja, sobota — Veselica društva "Soča" št. 26 SDZ v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.
22. februarja Pustna sobota — Maškeradna veselica Ženskega Odseka Slov. Doma Holmes Ave.
22. februarja, Pustna sobota — Maškeradna veselica pev. zbora "Delavec" v SDD, Prince Ave.
22. februarja, sobota. — Mladinski pevski zbor škrjančki, priredijo maškeradni ples v Slov. Društ. Domu na Recher Ave.
22. februarja, sobota — Tinkers Club ples v SDD Waterloo Rd.
22. februarja — Maškeradno veselico priredijo "Škrjančki" v Slovenskem Društvenem Domu na Recher Ave.
23. februarja, nedelja — Waterloo Grove in Hippler Guards, veselica in drill v SDD na Waterloo Rd.
23. februarja, nedelja — Predstava dram. društva "Ivan Cankar" v avditoriju SND St. Clair Ave.
25. februarja, pustni torek — Ženski odsek SDD maškerada v obeh dvoranah SDD.

MARC

1. marca, nedelja — Slovenska šola in mladinski zbor SDD, koncert v SDD Waterloo Rd.
7. marca, sobota — 32 Ward Democratic Club ples v SDD, Waterloo Rd.
8. marca, nedelja — mednarodni koncert, Socijalistične stranke, Cuyahoga County, v S. N. Domu na St. Clair Ave.
21. marca, sobota — Progresivne Slovenke ples v SDD, Waterloo Rd.

APRIL

5. aprila, nedelja — opereta Soc. Pevskega zbora "Zarja" v S. N. Domu na St. Clair Ave.
5. aprila, nedelja — Pevsko društvo "Jadran" priredi opereto "Sanje pod lipo" v SDD na Waterloo Rd.
12. aprila, nedelja — Club O'Pal ples v avditoriju SND, St. Clair Ave.
12. aprila, nedelja — Dramsko društvo Verovšek igra v SDD Waterloo Rd.
18. aprila, sobota. — Plesna veselica 23rd Ward Democratic Club v avditoriju SND na St. Clair Ave.
18. aprila sobota Roomy Knight ples v SDD, Waterloo Rd.
19. aprila, nedelja, — Koncert pev. društva "Cvet" v S. D. D. Prince Ave.
19. aprila, nedelja — Ples društva "Comrades" št. 566 S. N. P. J. v avditoriju SND, na St. Clair Ave.
19. aprila, nedelja, — Godba Bled koncert v SDD Waterloo Road.
25. aprila, sobota — Dr. Brooklyn, št. 135, SNPJ, priredi plesno veselico v spodnji dvorani Sachsenheim, na 7001 Denison Avenue.
26. aprila, nedelja — Koncert pev. zbora "Delavec" v S. D. Dvorani, Prince Ave.
26. aprila, nedelja — Koncert samostojnega pev. zbora Zarja v avditoriju SND na St. Clair Ave.

MAJ

2. maja, sobota, — Novi pevski zbor "Slovan" v Ljubljani priredi prvi koncert v Slovenskem Domu na Recher Ave.
3. maja, nedelja — Koncert in prva obletnica mladinskega zbora "Kanarčki" v Slov. Del. Dvorani na Prince Ave.
31. maja, nedelja — Piknik priredi Klub Prijatelji Narave na Stuškovi farmi.
31. maja, nedelja — Pevsko društvo "Jadran" piknik na Pintarjevi farmi.

JUNIJ

14. junija, nedelja — Piknik Ženskega Odseka Slov. Zadružne Zveze na Stuškovi farmi.
14. junija, nedelja, — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.
14. junija, nedelja—Piknik pevskega zbora "Delavec" na Zornovi farmi, Bradley Rd.
21. junija, nedelja. — Piknik godbe "Bled" na Stuškovi farmi.
21. junija, nedelja — Piknik društva "Cvet" na Zornovi farmi, Bradley Rd.
28. junija, nedelja — Društvo "Na Jutrovem" št. 477 S. N. P. J. priredi piknik pri Zornu na Bradley Rd.
28. junija, nedelja — Piknik društva Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ na Stuškovi farmi.

JULIJ

4. julija, nedelja — Piknik Clevelandske federacije S. N. P. J. na Pintarjevi farmi.
12. julija, nedelja — Piknik društva "Složne Sestre št. 120 S. S. P. Z. na Stuškovi farmi.
12. julija, nedelja — Piknik Slovenske Zadružne Zveze na Močilnikarjevi farmi.
19. julija, nedelja — Piknik društva Waterloo Grove št. 110 W. C. na Stuškovi farmi.
26. julija, nedelja — Piknik društva "Washington" št. 32. Z. S. Z. na Stuškovi farmi.

AUGUST

9. avgusta, nedelja. — Piknik priredi pevsko društvo "Jadran" na Stuškovi farmi.

SEPTEMBER

6. septembra, nedelja — Piknik pev. zbora "Delavec" na Zornovi farmi, Bradley Rd.
14 septembra pondeljek — Pričetek konvencije Jugoslovanske Katoliške Jednote, v avditoriju SND.

NOVEMBER

8. novembra, nedelja — Društvo "V Boj" št. 53 SNPJ proslava 30-letnice društva v obeh dvoranah SDD, Waterloo Rd.
25. novembra, sreda — Dramsko društvo "Anton Verovšek" zabavni večer v SDD, Waterloo Road.

DECEMBER

25. decembra, božični dan — Socijalistični Klub, 49 ples v S. D. D. Waterloo Rd.
31. decembra, četrtek — Proslava 10-letnice otvoritve SDD, Waterloo Rd.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

Millions prefer it to mayonnaise-costs less!

● Miracle Whip is *different*—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's *exclusive* with Kraft.

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo krasno novo povest

Grandsons

(VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je $2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — — CLEVELAND, OHIO

Miklova lipa

ZGODOVINSKA POVEST

—Spisal Malograjski—

"Tiho bodi in pusti ljudi pri miru!" pripomni Huber, ob enem pa sune tovariša pod mizo z nogo ter mu namežikne, češ, da naj nadaljuje.

Slučaj pa je hotel, da je Matilda to zapazila in hkratu se ji vzbudi misel, da mora biti Huber zvit, neodkritosrčen in hudoben človek. Da je Huberjeva znamenja razumela prav, je bila prepričana tem bolj, ker se postopač ni zmenil za njegovo posvarilo, ampak je nadaljeval:

"Kaj si takov beraški kmet dandanes vsega ne upa! Namesto da bi tičal ponižno tam gori v svoji bajti, pa se hodi doli po meščankah ozirat! Ali si že videl kaj takega, te vprašam?"

Florijan je vedel od vsega početka, kam lete tujčeve besede. Premagoval se je dolgo, dasi je vse vrelo po njem. Ko pa mu je oni postopač, čigar mati je prosjačila, očital beraštvo in se je naravnost dotaknil razmerja do deklice, ki mu je sedela nasproti, tedaj je vzkipelo v njegovih prsih in srdit je izpregovoril:

"Kdo je beraški? Ali jaz? Ali ne veš več, kako sta se plazila z materjo okrog kmetskih koč in sta bila vesela, če vama je kdo dal kos kruha? Ti boš zmerjal mene z beraštvom, ti? . . Menda se nama obema že na životu pozna, kdo je užil več lakote, ti ali jaz? Kar pomeriva se enkrat, kdo je večji in krepkejši, ti ali jaz? . . ."

Florijan se je bil pri zadnjih besedah vzdignil in je udaril parkrat malo bahato po svojih mogočnih prsih. To pa se mu je podalo vrlo dobro. Ko je stal tako po koncu vzravnan, je bil videti še močnejši in krepkejši nego po navadi. Matildi ni bil še nikdar tako všeč, kakor v tem trenutku, ko je tako samozavestno in pogumno zrl svojima nasprotnikoma v oči. Pri srcu ji je postalo gorko in neki glas ji je velel:

"Pozabi Huberja, pa za Florijana se odloči!"

Med tem sta bila vstala tudi Huber in njegov tovariš izza mize. Matilda, videč, da je nevarnost velika, da bi ne nastal pretep, hoče ravno venkaj po očeta, ko vstopi ta sam ter reče, prezrši Huberja in njegovega tovariša, Florijanu:

"Pameten bodi, Florijan, pa domov pojdi!"

"Čemu?" se oglasi potulmjeno Huber. "Saj greva midva, zato sva vstala. Tukaj denar za pijačo; kar je preveč, poračunimo prihodnjič!"

Izrekši, vrže srebern denar na mizo ter potegne tovariša za seboj proti vratom.

Florijan se je zamudil nato še nekaj časa pri Gašparju. Ko pa se je naposled poslovil, spremil ga je Gašper v vežo in mu tam prijazno stisnil roko.

To je Florijana osrčilo tako, da reče:

"Saj mi boste dali Matildo, ali ne?"

"Kar miren bodi;" mu odgovori Gašper in mu pomenljivo pokima. "Onemu je ne dam za ves svet ne!"

Florijanu je srce vriskalo veselja, ko je stopal v temni noči po ozki stezi gori proti svojemu domu. Še nikdar ni hodil to pot tako lahko, pa tudi tako brezskrbno ne, kakor to noč. Saj mu je bilo, kakor bi bil dosegel vse, kar mu je želelo srce, in kakor bi bila njegova sreča popolnoma dovršena, ko je nosil s seboj tako prijetno zagotovilo očeta njegove izvoljenke. Baš ta veselost in brezskrbnost je bila kriva, da se ni zmenil dosti za šum, ki je hkratu nastal v gošči nad stezo. Mislil je, da se je kako živinče izgubilo in da se potika zdaj tod okrog. Šel je mirno dalje, toda komaj je storil nekaj korakov, ko mu prileti težak udarec na glavo, da ga zapusti takoj zavest. Zgrudi se na tla, potem pa se valička precej daleč doli po strmini. Tam so ga drugi dan pobrali ter prenesli domov.

IV.

O tem, kdo je napadel Florijana, ni nihče dvomil. Vedel je Florijan sam, ko se je bil zopet zavedel, da sta ga Huber in njegov tovariš napadla, in vedeli so to tudi Gašperjevi. Bili so o tem vsi tem bolj prepričani, ker ni bilo drugi dan niti o Huberju, niti o njegovem tovarišu ne duha, ne sluha.

Sreča Florijanova je bila, da ni bil obležal na mestu, kjer ga je bila pobila zlobna roka, kajti brez dvoma bi bila napadovalca potem temeljito dovršila svoje krvavo delo; tako pa se jima ni zdelo varno, plaziti se v temni noči doli za njim po strmini, in pobegnila sta, tolažeč se, da je nemara dobil zadosti.

In res, rana ni bila majhna, ki jo je bil Florijan dobil na glavo. Kdo drug, ki ni bil tak korenjak, bi si bil težko opomogel, in Florijan sam je trpel grozne bolečine. V tistih časih ni bilo tako zdravnikov kakor dandanes, pa tudi ne sodišč, kjer bi bil človek iskal zadoščenja. Kdor se ni mogel maščevati sam, je najraje potrpel krivico, ki se mu je bila zgodila, in tudi Florijan niti mislil ni na to, da bi bil tožil svoja napadovalca. Lečil se je pa tudi sam, kakor je vedel in znal in kakor mu je svetovala mati. Da bi si pekočo rano ohladil, si je pokladal pridno sveže perje od repe in pese na glavo in s tem si je res nekoliko zmanjšal bolečino.

Gašper ga je med boleznijo nekolikokrat obiskal. Nekoč sta se podali pa tudi Matilda in njena mati do njega. Med potjo je mati izkušala spraviti iz hčere, kako misli o Florijanu. Mož ji je bil povedal, da je Florijan že napol prosil za Matildo, in rada bi bila zdaj dognala, ali se hči ne bo preveč protivila taki možitvi. Po raznih ovinkih jo vpraša naposled naravnost, kaj bi rekla, če bi jo zasnubil Florijan.

"O, Florijan ni napačen človek," odgovori Matilda, sramežljivo povešajoč oči, "toda iz trga iti na kmete . . . !"

"Oh, tega se mi ne straši!" ji pripomni mati. "Jaz si tudi nisem storila nič iz tega, da sem vzela kmeta, akoravno so me zbadali in zasmehovali. Pojdi, pojdi, kaj bi se obešala na te ošabne tržane! Saj vidiš, kako malo jih je, ki bi imeli vzrok za to, da so ponosni! Koliko pa jih je, da so premožni? Skoro na prste jih lahko sešteješ; vse drugo je siromašno, in Florijan ima desetkrat več premoženja, nego marsikdo onih, ki gledajo po strani njega, pa tudi tebe, zato ker je bil tvoj oče kmet. In misliš, da tam gori ni bolj prijetno nego doli v trgu? Poglej vendar, kako lepo se že tukaj vidi po dolini, kaj pa še le tam gori! Sicer pa bi tudi ne bila tako daleč proč od doma! Od Florijana prideš lahko vsak dan gledat domov. Če je količkaj lepo vreme, priskakljaš lahko doli. Jaz te pa tudi obiščem včasi. In še nekaj ne smeš pozabiti! Tam gori bi te imeli radi, v trgu doli pa ti bodo vedno oponašali, da ti je oče kmet. Če bi bila jaz na tvojem mestu, ne bi si pomišljala čisto nič!"

Te materine besede niso bile brez učinka. Sicer se popolnoma ni mogla iznebiti tistega napačnega in smešnega ponosa, katerega se je bila navzela od Kapljanov, dasiravno so ti njo samo žalili, vendar pa se je bolj in bolj sprijaznjevala z mislijo, da se preseli iz doline v višavo. Danes ji je bilo tu gori posebno všeč in z vidnim veseljem se je ozirala doli v dolino, po kateri je podila Bela svoje bistre valove. Spominjala pa se je tudi, kako je hodila še kot otrok sem gori jagode brat, in hkratu se ji vzbudi otročja želja, da bi mogla tod trgati zopet oni vonjavi, rdeči sad. To vse bi bilo možno, če bi hodila od Miklovih mater obiskovat. Kako prijetna zabava bi bila to, če bi trgala jagode tja ali nazaj grede! Postajala je bolj in bolj otročja in začela si je slikati življenje gori pri Miklovih tako lepo, kakor v resnici biti ni moglo. Odtod nemara tudi njeno razočaranje ter s aba volja v poznejših časih . . .

Preteklo je dobrih pet tednov, predno je Florijan ozdravel. Njegova prva pot je bila, kakor umevno, doli v Kapljo. Bilo mu je kakor bi gledal v nov svet, ko se je po tolikem času gibal zopet pod milim nebom. Vse nekako premlajeno in prenovljeno se mu je zdelo in videlo se mu je, kakor bi solnce zdaj svetleje sijalo, nego prejšnje dni. Sladki čuti so ga navdajali, ko je stopal počasi nizdolu; samo na mestu, kjer ga je bil približno zadel težki udarec, ga je izpreletel mraz po vsem životu. Predstavljal si je, kaj bi bilo, če bi ga bil zadel zločinec še huje ter mu uničil njegovo mladó življenje. In kako lahko bi se bilo to zgodilo! Samo na sence naj bi ga bil udaril in nikdar več bi ne bil videl vzhajati zlatega solnca, čigar žarki so zdaj tako dobro deli njegovemu nekoliko oslabelemu telesu. Za trenutek mu srd obvladala srce do tistega zlobnega Huberja, toda potolaži ga zopet misel, da si je oni baš s tem svojim činom pokvaril vse ter se spravil sam ob nado, da bi dobil Matildo kdaj za ženo; kajti o tem je bil prepričan, da bi Matilda ubijalca nikdar ne hotela imeti za moža.

Vesel je stopal torej dalje in presrčno se je veselil, da ga je nesreča, ki ga je bila zadela, privedla tem bliže njegovemu namenu.

Ko stopi pri Gašperju v hišo, je bila Matilda sama doma. Deklica ga pozdravi s takim veseljem, da ni mogel kar čisto nič več dvomiti o tem, da mu je dobra. Zato se odloči, da izpregovori danes tudi z njo jasno besedo, kajti ni še ji bil naravnost odkril svojih mislij. A ker brez tega ne gre in je ženitev drugače težko mogoča, jo je hotel nagovoriti danes, ko se mu je zdela prilika tolikanj ugodna. Sicer pa z ženitvijo tudi ni hotel več dolgo odlagati in je bil torej zadnji čas, da si je zagotovil privolitev Matildino.

Toda tako zlahka Florijan ni spravil na dan svojih želja. Bil je drugače pogumen, samo ženskim nasproti mu je nedostajalo prave srčnosti. Bal se je še zmeraj malo, da bi ne dobil nepovoljnega odgovora od deklice, ki je bila videti nekoliko muhasta in omahljiva, kakor so že navadno taka mlada dekleta.

Tako se je zgodilo, da je sedel Florijan že pri drugi merici, predno je izpregovoril sledeče besede:

"No, Matilda, kdaj pa boš hotela priti k nam gori?"

To vprašanje deklici ni prišlo nepričakovano. Vendar zardi ter odvrne še le po daljšem premolku šegavo in s prijetnim nasmehljajem:

"Saj sem že bila gori, tistikrat ko si bil bolan. Zdaj hodiš pa zopet ti lahko doli!"

"Tisto že!" reče Florijan. "Doli bi že zopet lahko hodil, hvala Bogu, toda rajši pa bi, da bi mi ne bilo treba, hoditi gledat te tako daleč . . ."

"Hahaha, kaj hodiš mene gledat, kadar prideš v Kapljo?" se zasmeje na vsa usta Matilda.

"I mari ne veš še tega?"

Deklica maje z glavo, a zardi zopet, toda zdaj menda zaradi tega, ker si je bila v svesti, da ne trdi resnice.

"No, vidiš Matilda," nadaljuje Florijan, "stvar je taka. Pri nas nam je treba mlade gospodinje. Mati so že priletni in ne morem zahtevati od njih, da bi se še dalje sami ubijali z gospodinjstvom . . ."

"In jaz naj torej pridem gospodinjit k vam? . . . Če pa ne znam!"

"Temu se kmalu privadiš. Tukaj imaš res malo drugačen posel, nego ga boš imela gori pri nas, pa saj ti bodo mati pomagali!"

Matilda pomolči zopet in obraz se ji zresni. "Z očetom govori!" reče, kakor bi se bala odgovoriti

"Ali drugega pomisleka ni?" vpraša vesel Florijan ter ter stopi k njej.

Deklica odkima molče in mu poda desnico.

"O potem je pa vse dobro!" vzklikne Florijan. "Oče in mati ne bosta branila."

V tistem hipu stopita tudi mati in oče v sobo. Vedela sta precej, kaj se je bilo zgodilo. Dala sta svoj blagoslov, potem pa so se začeli takoj posvetovati, kdaj bi naj bila ženitev . . .

Ne dolgo po tem dogodku se je zglasil pri Gašperju tudi Huber zopet, ki se od tistih dob, ko je bil pobit Florijan, ni bil več pokazal v teh krajih. Bil je v tem času shujšal in njegovo lice ni bilo več tako mladostno kakor prej. Zahteval je z jako čemernim glasom vina in pogledal ni s početka nobenega domačinov v obraz. Ko pa je bila ostala za nekaj časa Matilda sama z njim v sobi, vpre vanjo svoj lokavi, neodkritosrčen pogled ter jo vpraša z nekako zaničljivim glasom:

"No, ali še zmeraj doma? Kaj še ni bilo poroke?"

"Ne!" odvrne na kratko Matilda.

"Pa zakaj ne?" vpraša zopet Huber ter jo ostro opazuje, kakor bi hotel čitati na njenem obrazu kaj takega, kar bi bilo njemu na korist.

"Zato, ker je bil Florijan bolan!" pripomni skoro jezno deklica ter se obrne napol v stran od njega.

"Bolan?" se čudi Huber.

"No, no! . . . " odvrne Matilda, kakor bi hotela reči: "Saj veš dobro, kaj mu je bilo; kaj bi se delal tako nevednega!"

Huber je deklico tudi razumel tako, a zdelo se mu je potrebno, potajevati se še nadalje. Naslonivši glavo od dlan, molči nekaj časa, potem pa reče s tresočim, skoro žalostnim glasom:

(Dalje prihodnjič)

V najem

V najem se da stanovanje s štirimi sobami, v Collinwoodu. Najemnina je nizka. Poizve se na 16119 Waterloo Rd.

V spomin

prve obletnice prerane smrti mojega dragega soproga

Frank Voglesh

1935 — 10. FEBRUARJA — 1936

Žalujoča soproga ANTONIJA.

NAZNANILO

Ker je v

SREDO, 11. FEBRUARJA, 1936

rojstni dan predsednika Lincolna

CLEARING HOUSE BANKE

ne bodo poslovale na ta dan.

The Cleveland Clearing House Association

NIKAR BITI SUZNJI NEPREBAVNOSTI

Trinerjevo Grenko Vino vas reši tega

"Zahvaliti se Vam moram za Trinerjevo grenko vino. Skozi leto dni sem trpel radi neprebavnosti — karkoli sem povžil je ustvarilo plin v mojem želodcu. Pred tremi tedni sem opazil vaš oglas, kupil steklenico in od prve čajne žličke, ki sem ga povžil je moja želodčna sitnost prešla. Bilo je kot oprostitev kaznjencu. Moja črева sedaj delujejo redno kot ura in sedaj jem s slastjo. Vaš zvesti. Wallace A. Combs."

Ako trpite vsled neprebavnosti, slabega apetita, zaprtnice, plinov, glavobola, nervoznosti, nemirnega spanja, prevelike utrujenosti, kupite si Trinerjevo grenko vino; jemljite ga redno po eno čajno žličko pred obedvanjem. V vseh lekarnah.

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Joseph Triner Company, Chicago

Zamenjajte vaše hranilne knjižice za pohištvo, električne washers in ledenice

KRICHMAN & PERUSEK FURNITURE CO.
15428 Waterloo Road
Odprto zvečer

GOREČICA ALI ZGAGA?

Ali vas nadleguje gorečica ali zgaga? Vas peče v požiralniku? "TUM-AID" je priznano sredstvo, ki bo temu odpomoglo Dobite ga v vsaki lekarni, ako pa ga vaš lekarnar nima, zahtevajte, da si ga nemudoma preskrbi. Ne sprejmite nobenega nadomestka.

THE MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.
AETNA PHARMACY
7527 Aetna Road
NATIONAL DRUG CO.
6036 St. Clair Ave.
KOMIN JOHN, JR.
6430 St. Clair Ave.
MATYAS DRUG CO.
6728 St. Clair Ave.
JOHN CASS DRUG
797 East 185th St.

RAZPRODAJA

pri

ANZLOVAR'S

6202 St. Clair Avenue

Vsak predmet v trgovini bo ocenjen tako nizko, da se bodete čudili. Po tej ceni vam bo mogoče kupiti veliko več za vaš denar. To je v resnici prvi slučaj, da smo znižali cene tako drastično. Pridite zgodaj in prepričajte se koliko bo vaš dolar kupil!

Tams in ovratnice za deklice
PREJ PO 29c IN 79c
5c

OTROŠKE OBLEKE
Mere 7 do 14
49c in 89c

Moške nogavice 7c
8 za $1
5 za $1
4 za $1
3 za $1

Moške spodnje srajce in hlače
(SHIRTS AND SHORTS)
19c – 2 za 25c

Ženski slip-on sweaters
NOVE BARVE
$1.29

ŽENSKE OBLEKE
Poseben nakup teh oblek, ki bi se lahko prodajale dražje
VSE MERE
59c – 2 za $1

Odvzete iz boljše zaloge in veliko novih v spomladanskih vzorcih
79c

Vredni do $2.95, vsi novi vzorci.—Mere 14-52
$1.49

1936 spomladanskih vzorci vredne do $2.95, vse mere
$1.79

Najnovejša obleka, "The Corded Lace" in veliko drugih vzorcev
$2.79

SUKANEC
NO. 40-50-60
4c Spool

OTROŠKE PAJAME
flanelaste, eden ali dva kosa
59c – 2 za $1

BRISAČE
3 za 25c
2 za 25c
25c

MUSLIN
DOBRE KVALITETE
10c jard

Prevlake za blazino
59c in 69c

Imamo dobro izbero
KOSMETIKE

AKO IZVESTE NOVICO,

ki se vam zdi zanimiva, jo sporočite nam, ker bo gotovo tudi druge zanimala. Oglasite se v uradu, pišite ali pokličite telefonično

HEnderson 5811

Lahko sporočite tudi našim zastopnikom:

V St. Clair okrožju:
John Renko, 955 E. 76 St.

Za Collinwood, Nottingham, Noble:
John Steblaj, 390 E. 162 St.

Za Newburg in West Side:
John Peterka, 1121 E. 68 St.